

34. PORTAL HİPERTANSİYON

Prof. Dr. Aydın DALGIÇ
Prof. Dr. M. Hakan SÖZEN

370. Karaciğeri besleyen damarlar hangileridir?

Hepatik arter (%25) ve Portal ven (%75). Hepatik ven ise drene eden damarıdır.

- Karaciğer dual kan akımı olan tek organdır.
- Portal ven karaciğer kan akımının %75'ini, oksijenin %25'ini sağlar.
- Hepatik arter ise kan akımının %25'ini, oksijenin de yine %75'ini sağlar.

371. Ortalama Portal ven (PV) basıncı nedir? PV gradient nedir?

- Ortalama PV basıncı 7 mmHg (normal PV basıncı 1-5 mmHg)
- PV gradient = PVp - HVp

372. Portal hipertansiyonun (PH) tanımını ve kardinal bulgularını açıklayınız.

Tanım:

Ortalama 7 mmHg olan Portal ven (PV) basıncının değişik etiyolojik etkenler nedeniyle;

- PV basıncının, 12 mmHg'nin üzerine çıkması
- PV basınç gradientinin (Hepatik venler ile portal ven arasındaki basınç farkı) 10 mmHg'nin üzerinde olması ile ortaya çıkan klinik bir tablodur.
- PV basınç gradientinin, 12 mmHg nin üzerine çıkması durumunda PH'nin belirgin komplikasyonları (özofagus varis kanaması) ile karşılaşılır.

PH'nin kardinal bulguları:

1. Portokaval kollateraller (özofagus varisleri, hemoroidler, umbilikal venler vb.),
2. Splenomegali ve/veya hipersplenizm
3. Karında asit,
4. Karaciğer yetmezliği (ve/veya ensefalopati)

- Kanama öyküsü
- Alkolizm, hepatit öyküsü

FM Bulguları

- Spider anjiyom
- Palmar eritem
- Testiküler atrofi
- Jinekomasti
- Palpable dalak
- Asit
- Sarılık
- Palpitasyon
- Düzensiz yüzeyle sert karaciğer
- Dilate karın venleri
- Asteriksis

Kaynak

1. Schwartz's Principles of Surgery (11th edition); F. Charles Brunicaardi, Dana K. Andersen, Timothy R. Billiar, David L. Dunn, John G. Hunter Jeffrey B. Matthews, Raphael E. Pollock; McGraw-Hill, New York, 2019. Chapter 31.